

embete, — så får jag, — utan afseende på frågans juridiska beskaffenhet, men med fästadt afseende på det billiga deruti att kommunen, som genom sitt i 15 år makarne Bergstedt lemnade understöd, uppgående till ungefär 100 R:dr R:mt årligen, kan anses hafva härigenom bildat den lilla förmögenhet makarne Bergstedt kunnat samla, afven måtte få blifva arfvinge till det lilla beloppet 410 R:dr 8 öre, hvarpå Kongl. Maj:t och Kronan gjort anspråk såsom danaarf, härmed vördsamt föreslå, att Riksdagen måtte för sin del till förmån för Gärdhems kommun i Elfsborgs län afstå från Kongl. Maj:ts och Kronans möjliga rätt till danaarf, 410 R:dr 8 öre, efter år 1860 afidna hustru A. M. Bergstedt, född Reis.

Handlingar, som lemna nödiga upplysningar i ärendet, har jag äran bifoga och anhåller om remiss till Stats-Utskottet.

Stockholm den 27 Januari 1871.

John Ericson.

N:o 64.

Af Herr C. G. Berg: Om beviljande af lån för anläggning af jernväg mellan Carlshamn och Wieslanda.

Den lifliga trafik som sedan långliga tider tillbaka, från mellersta Sverige och kärnan af Småland, sökt hafvet vid staden Carlshamn med dess i alla afseenden förträffliga hamnplats, har flera gånger framkallat försök till åvägabringande af en bättre kommunikationsled i denna riktning; och vigten och behofvet af en sådan lättare förbindelse hafva till och med af Riksdagen varit insedda och erkända. Rikets Ständer beviljade nemligen år 1856 i anslag utan återbetalningsskyldighet 525,000 R:dr R:mt och såsom lån 825,000 R:dr R:mt, eller tillsammans 1,350,000 R:dr R:mt, för kanalisering af Åsnens vattendrag och anläggning af en jernväg mellan nämnda sjö och Carlshamn, hvilket anslag orten likväl då icke kom i tillfälle att göra sig till godo af orsak, att genom de vid den tiden inom landet började jernvägsbyggnaderna insigten om företrädet af ett uteslutande begagnande af detta nya kommunikationssätt klarnade och dermed tviflet om ändamålsenligheten af den projekterade vattenkommunikationen blef så påtryckande, att företaget måste i dess helhet uppskjutas.

Ännu större har betydelsen af denna fråga blifvit sedan Södra stambanan fullbordades. Det gäller numera icke ensamt att förbinda de inre bygderna af

Blekinge och Småland med hafvet, det gäller på samma gång fastmera att sätta sig i samband med denna stambana och från dess mellersta del öppna en närmare väg till en god hamn. Från Wieslanda station blir jernvägssträckningen till Carlshamn omkring 8 mil kortare än till någon af södra banans ändpunkter såsom Malmö och Landskrona. Senast förordnade jernvägskomité har äfven ansett förslaget till en jernbana mellan Carlshamn och Wieslanda med berörande af Åsnen vara förtjent af uppmärksamhet.

Utom tvänne äldre undersökningar har af Löjtnanten E. Sandell under förliden sommar ytterligare ny utstakning af linien blifvit utförd och nytt kostnadsförslag upprättadt, hvarvid kostnaden för en bana med 12 skålpunds skenor och fullständig materiel befunnits uppgå till 1,900,000 R:dr R:mt för 7½ mil. Som lokalen medgifvit jämförelsevis ganska gynnsamma lutnings- och krökningsförhållanden, har man ansett behöfvet ej påkalla tyngre skenor med deraf följande större dimensioner och högre anläggningskostnad; och med denna billiga anläggningssumma lider det intet tvifvel, att den blifvande banan kommer att gifva ett särdeles godt ekonomiskt resultat.

Till fulllo erkännande, huru önskvärdt det vore, att dylika jernvägsföretag kunde åstadkommas utan statens bistånd, har det redan bildade bolaget på mångahanda sätt sökt finna en sådan utväg; men då summans litenhet lägger hinder i vägen för företagets öfverlemnande åt utländska kapitalister och entreprenörer, hvarigenom det dessutom skulle högeligen fördyras och dess goda ekonomiska framtid gifvas till spillo, hafva alla bemödanden slutligen strandat på svårigheten att kunna åvägabringa en säkerhet, sådan som för *enskilda* penningelån vanligen erfordras. Oaktadt aktieteckningen redan uppgår till 800,000 R:dr R:mt och torde kunna uppdrivas till omkring hälften af hela erforderliga beloppet, finner bolaget sålunda likväl ingen möjlighet att få denna jernväg till stånd utan tillhjälp af statens kredit, och jag får derföre vördsamt föreslå,

att Riksdagen måtte för här berörda jernvägsanläggning mellan Carlshamn och Wieslanda såsom lån bevilja en summa af 950,000 R:dr R:mt, eller halfva beräknade anläggningskapitalet, att utgå under nästkommande trenne år med en tredjedel årligen och med bestämmelse, att räntefrihet beviljas för trenne år, eller den tid som för jernvägens byggande anses åtgå, att annuiteten beräknas till sju procent, deraf fem procent ränta å oguldna kapitalbeloppet, samt för öfrigt under de vilkor, som kunna vara stadgade.

Om remiss till behörigt Utskott anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1871.

C. G. Berg.

Häri förena sig

Nils Nilsson.

Ola Månsson.

P. Pettersson.

J. M:son Englander.